

AdRem

Nummer 11

November 2019

iSucculenta" Afdeling iDe Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 39 NO 11 NOVEMBER 2019

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Spannende tijden breken er aan. Als grote uitdaging natuurlijk de reis naar Argentinië. Het is altijd de vraag of je wel zult vinden wat je op je verlanglijst hebt staan. En zeker omdat de groep uit vier mensen bestaat. Je zult dan voor de grootste gemene deler moeten kiezen en wanneer men verder wil trekken je je doel bij moet stellen. Na een aantal ontmoetingen met de deelnemers aan de reis geloof ik dat we voldoende water aan boord hebben om die bij de eventuele wijn te doen. Met z'n allen willen we mooie dingen zien. Wanneer je al eens in Argentinië geweest bent, weet je zeker dat het landschap al voor meer dan 50 % zorgt dat er erg veel fraais waargenomen kan worden. Vind je dan ook nog cactussen dan is zo'n reis helemaal geslaagd.

We zullen zien of een eventuele reis in deze samenstelling voor een volgende keer in het vat zit. Ik heb er enorm veel zin in. Zeker omdat ik van een vorige reis weet wat er te verwachten valt.

De volgende spannende gebeurtenis is een paar daagjes met Ludwig via Andreas Wessner, een cactuskweker in Zuid-Duitsland, naar een cactusvriend van hem in Basel. We overnachten bij die vriend. Een ding weet ik nu al, ik ga enorm genieten van de cactussen bij Andres en ik laat me verrassen door wat ik allemaal in Basel te zien zal krijgen. Misschien een wat minder punt is dat we wel erg lang en veel in de auto zitten. Voordeel hiervan is de goede gesprekken die we altijd hebben en de grote hoeveelheid informatie die Ludwig heeft en over Argentinië kan geven.

Terugkomend op de afgelopen avond wil ik als meest positieve punt van deze avond de onderlinge gesprekken noemen. Iedereen is op zijn of haar manier met het verzorgen van cactussen en vetplakanten bezig en je hoort dan de plus- en de minpunten die de mensen ondervinden bij het uitoefenen van hun hobby. Ik heb in ieder geval genoten en heb de mensen onder andere omstandigheden leren kennen. Weer eens wat anders dan in het donker naar plaatjes zitten kijken en naar een lezing luisteren.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

EUPHORBIA SUSANNAE

De bovenste foto is er een die ik ooit een keer bij iemand in de kas nam en de onderste foto is mijn eigen plant. Deze plant kocht ik een aantal jaren geleden als een bolletje met twee uitlopers. Inmiddels is het al een forse cluster geworden. De plant heeft van de zomer buiten gestaan en staat nu weer binnen op de vensterbank in mijn studeerkamer.

We zien nog de uitgebloeide bloemen op de diverse koppen van de plant staan. Deze probeer ik voorzichtig weg te nemen, want gebeurt dit te abrupt dan zijn

beschadigen later nog steeds te zien.

In 1925 werd de plant door Dr. John Muir ontdekt en de plant werd 4 jaar later door Dr. Marloth beschreven. De naam susannae is afgeleid van Suzanna, de vrouw van Dr. John Muir.

De plant wordt beschreven als clusterend en heeft zelden een enkele stam. De plant vormt bolvormige clusters die een hoogte van 10 cm kunnen bereiken en 30 cm Ø. De plant heeft 12 tot 16 ribben die met duidelijke tuberkels bezet zijn. Wortels kunnen er voor zorgen dat de stam terug in de grond getrokken wordt. In de natuur vinden we soms exemplaren die helemaal in de grond zijn teruggetrokken en waarvan alleen de top boven de grond uitkomt. De bladeren zijn gereduceerd tot borstels. Bloeit in het voorjaar bij mij met gele ciathias. Over de verzorging kunnen we zeggen dat het een gemakkelijke plant is, die in de winter matig gegoten mag worden. In de tuin bij

mij heeft hij de laatste weken meer dan genoeg water gekregen, maar zo het zich laat aanzien heeft hij daar weinig last van. Op het internet las ik dat de plant, wanneer hij volkomen droog is, tot -4°C kan verdragen en wanneer het wortelgestel goed droog is zelf -10°C .

Vermeerdering door zaaïen of stekken.

De zaden kiemen binnen de drie weken. De plant groeit dan goed en zal spoedig spruiten geven. Door zijn frisse kleur een plantje dat aan te bevelen is.

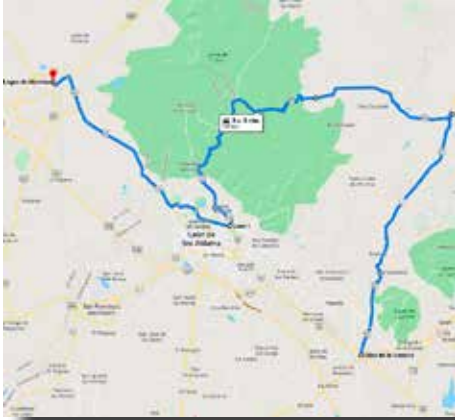
H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE MEXICO

Het is een bijzonder veilig gevoel wanneer je op de ochtend van de 31^e januari temidden van een peloton politieagenten. Over het ontbijt hier geen klachten en Joke maakt nog even fijn een broodje voor tussen de middag.

We rijden de 77 af tot aan de afslag Los Arrastres hier gsaan we links af. Direct na de afslag gaan we het veld in en zijn succesvol.

We vinden hier een plant die lijkt op onze verbena. Ook vinden we hier dan een *Mammillaria crinita*, een stenocactus en een coryphantha.

Iets verderop weer een stop en je kunt hier zien dat onlangs nog het droge gras afgebrand moet zijn, want verschillende cactussen en een agave vertoont ernstige brandschade.

Dit is iets wat we verderop tijdens onze reis nog menigmaal tegen zullen komen. Ook zien we oudere planten die al bij vorige branden schade opgelopen hebben maar die hier doorheen gegroeid zijn. Zo links en rechts worden ook weer de nodige vogels gefotografeerd.

De benzinemeter geeft aan dat er binnenkort weer getankt moet worden. Tijdens deze rit naar Leon hebben we ons al regelmatig verbaasd over de benzinestations die gesloten zijn. Opeens herinner ik mij een stukje uit de krant, dat over het klandestien aftappen van benzineleidingen ging. Dat moest dus in deze provincie geweest zijn. En dit verklaarde waarom de benzinestations gesloten waren. Later hoorden we dat slechts 20% van de benzinestations geopend waren. Mede door de ontploffing die er geweest was bij een van de pijpleidingen.

Met de benzinemeter op deze stand werd het steeds hachelijker en een pomp zou

nu wel heel welkom zijn. Op de secundaire weg zien we een hele rij auto's van wel 300 meter en in de verte het logo van een benzinemaatschappij. We rijden langzaam langs de file en hopen dat we er ergens tussen worden gelaten. Helaas en ten einde raad parkeer ik dubbel. Niet lang daarna zie ik een politieauto naast mij staan.

Ik speel de domme toerist en even later zegt de agent dat we achter hem aan moeten rijden. We gaan dan via de afrit naar het benzinestation en de agent zegt dat we even moeten wachten. Hij praat inmiddels met een van de pompbediendes en wijst ons dan waar we moeten staan om achteruit naar de pomp te rijden. Vanuit de file wordt luid geclaxonneerd maar dat zal ons een zorg zijn; wij hebben benzine en kunnen de tocht vervolgen.

Vlak voor Lagos Moreno gaan we nog een keer het veld in en ook daar hebben we ge;uk en vinden nog weat cactussen. In Lagos de Moreno overnachten we in Hotel Posada Real dat midden in de stad ligt.

H.V.

PUZZEL

1	2	3	4			5	6	7	8			9	10	11
12					13							14		
15			16	17			18				19			
20		21		22		23		24	25				26	
	27		28				29		30			31		
32		33				34		35			36			
37	38		39		40		41			42				43
44		45			46	47			48				49	
50				51				52				53		
		54	55				56		57		58		59	
	60					61		62		63		64		
65			66		67				68		69		70	
71		72		73					74	75				76
77			78		79			80		81				
82							83					84		

HORIZONTAAL

1 rijwiel, 5 plaats in Gelderland, 9 puistje, 12 verstand, 13 voorzetsel, 14 niet horende, 15 hetzelfde, 16 tennisterm, 18 water in Friesland, 19 zuivelprodukt, 20 deel van een vissersboot, 22 bijwoord, 24 aardig, 26 muzieknoot, 27 scheidsrechter, 30 de onbekende, 31 speelgoed, 33 etmaal, 34 jongensnaam, 36 laagte, 37 water in Brabant, 39 lokvoer, 41 beursterm, 42 hoogste punt, 44 venster, 46 open plek in een bos, 48 zeerovers, 50 bekende strandjutter, 51 kledingstuk, 52 hond, 53 bedorven, 54 gehoorloos, 57 bijwoord, 59 dierengeluid,

VERTICAAL

1 schoolmeester, 2 rangtelwoord, 3 en dergelijke, 4 ogenblik, 5 voorvoegsel, 6 plaats op de Veluwe, 7 hals, 8 daar, 9 vat, 10 alom, 11 vent, 13 kellner, 14 mat, 17 letter, 19 telefoonmaatschappij, 21 gelofte, 23 even, 25 rivier in Oostenrijk, 28 roem, 29 wederhelft, 31 kinderverzorgster, 32 scheur, 35 oude lengtemaat, 36 afsluitmiddel, 38 streling, 40 weefsel, 42 deel van een vinger, 43 plant, 45 kruidenier, 47 geloof, 48 kopje, 49 viseter, 51 karig, 55 ijzerhoudende grond, 56 werktuig, 58 test, 60 opdracht, 61 luthof, 62 persoonlijk

60 boekenuitleen, 61 water in Utrecht, 63 groente, 65 bijwoord, 66 herkouwer, 69 grond om boerderij, 71 eerste vrouw, 73 verbrandingsrest, 74 offerplaats, 77 zwemvogel, 79 cijfers om te plussen, 81 gebraden vlees, 82 vloerbedekking, 83 deel van een geweer, 84 plukje haar

voornaamwoord, 64 mooi, 65 insect, 67 middag, 68 rondhout, 70 Portugees gezang, 72 paats in Overijssel, 75 stuk stof, 76 kledingstuk, 77 op die dag, 80 nummer

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Wij gaan gewoon ook deze maand weer verder met onze eigen inheemse planten. Er zijn er nog zo veel mooie planten.

Als eerste de strandbiet (*Beta vulgaris* subsp. *maritima*). Uit de amarantenfamilie (*Amaranthaceae*). Dit is de voorouder van onze suikerbiet, voederbiet, snijbiet en rode biet. In Nederland is deze plant zeldzaam en komt voor vloedmerken aan de voet van duinen en zeedijken. Het is een 1 jarige of 2 jarige plant maar soms ook als vaste plant en wordt maximaal 75 cm hoog. De groene bloemen verschijnen van juni tot in september.

De strandbiet kan nog groeien op matig zoute grond omdat de bladeren het zout opnemen

De jonge bladeren kunnen rauw worden gegeten maar de oudere bladeren moet eerst worden gekookt als Spinazie. De plant werd al in de prehistorie als groente gegeten. Het telen van deze plant begon al 2000 jaar voor onze jaartelling. Ook

in de hangende tuinen van Babylon werd deze plant uitgeplant. De naam beta komt van de letter beta verwijzing naar de vorm van het blad. Het Keltisch woord bet betekent rood naar de wortelkleur. *Vulgaris* betekent gewoon en *Maritima* betekend aan de zee.

De tweede plant is het ondergedoken moersscherm (*Apium inundatum*) uit de familie van de schermbloemigen (*Apiaceae*) een vaste plant die in Nederland op de rode lijst Limburg boven water. De witte bloemen verschijnen van juni tot in augustus. De plant komt voor op zwak zuur, stilstaand of zwak stromend ondiep water dat voedselarm is. In ons land vooral te vinden in Noord-Brabant en het noordelijk deel van Limburg. *Apium* is afkomstig van *apion* en dat is weer afgeleid van pioen naar de

bovenkant van de bladeren die glimmen, inundatum betekent overstromd.

De derde plant is de kleine kaardebol (*Dipsacus pilosus*) uit de familie van kamperfoelieachtigen (*Caprifoliaceae*). Het is weer een soort die op de rode lijst staat in Nederland maar wel als iets toenemend. Deze 2 jarige of vaste plant wordt tot 120 cm hoog terwijl in juli-augustus de roomwitte bloemen verschijnen, de plant komt voor op open plekken in loofbossen, bosranden en langs spoorwegen. *Dipsacus* komt van het Griekse dipsao wat staat voor het verzamelen van

regenwater in de bekkens van deze plant en pilosus betekent harig of behaard.

Dit was het weer voor deze keer.

Jur

DE FOERAGETUIN

Dit voorjaar werd de *Plox subulata* 'Mac Daniel's Cushion' rond het middaguur bezocht door een vlinder die al fladderend van bloem naar bloem vloog en zonder stil te zitten met haar lange tong de nectar uit de bloem haalde. Aangezien ze niet stil zat werd er een video-opname gemaakt en daaruit een moment-opname. Het bleek een glasvleugelpijlstaart te zijn die vrij zeldzaam is en lokaal in het binnenland op de zandgronden voorkomt. Deze pijlstaart is overdag actief. Het korte gedrongen achterlijf is dicht met lichtbruine haren bezet. Centraal over het achterlijf loopt een bruinrode band. De vleugels die grotendeels doorzichtig zijn hebben een brede roodbruine rand. Ook het oranje tipje laat zich elk voorjaar zien. In de zomer zijn het vooral de witjes, citroenvlinders, atalanta's en dagpauwogen. Helaas dit jaar geen koninginnenpage zoals vorig jaar, wel de distelvlinder. Wanneer dit stukje in AdRem verschijnt is de *Aralia continentalis* al door de vogels leeggeplukt. Vooral merels, zwartkoppen en tjiptjaffen zijn verzot op haar bessen. In de zomermaanden worden de bloemen bestoven door allerlei vliegende insecten zoals, zweefvliegen, die het meest vertegenwoordigd zijn, wespen, bijen, vliegen en hoornaren. De laatste zijn er vooral voor de zweefvliegen die zij op het menu hebben staan. Verderop in de tuin zijn in het voorjaar eenjarige zomerbloemen geplant o.a. de oranje-rode *Tithonia rotundifolia* en de lichtgele zonnebloem *Helianthus debilis* 'Vanilla Ice'. Deze worden nu vooral door de mezen bezocht die de zaden uit de bloem-

hoofden peuteren. Gelukkig heb ik op tijd van beide soorten al zaden geoogst voor volgend jaar. Nu rest nog de horde koperwieken die meestal in november de hulst ontdoen van haar prachtige rode bessen.

Trudy

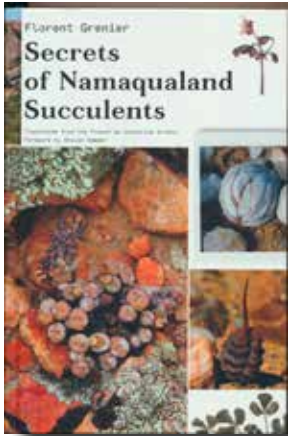

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Gedurende enige tijd heb ik de schrijver van dit boek gevolgd op internet. Samen met zijn vriendin maakte hij per fiets een tocht van Alaska naar Vuurland.

Op zo'n manier kom je in zijn mailing en kreeg ik onlangs de advertentie van zijn boek. De titel van het boek luidt vertaald; Geheimen van de Succulenten van Namaqualand. Een aantal jaren geleden bezocht ik samen met Joke deze streken en dan is de interesse al wel heel snel gewekt. Via internet besteld en binnen een week was het boek er.

Voor in het boek treffen we een brief aan waarin hij verzoekt om een recensie te schrijven en die naar hem toe te sturen. Ook voorin

het boek ligt los een kaart van het gebied waar hij de planten gevonden heeft die hij beschrijft. Niemand minder dan Steve Hammer heeft de inleiding van het boek geschreven. Na dit voorwoord geeft hij een uitleg over de diverse onderwerpen die hij in het boek wil behandelen.

De diversiteit van de planten wordt dan beschreven aan de hand van; kleuren, vorm, verschillen in patronen, geur, wil om te overleven en stilte.

Van alle hier genoemde eigenschappen geeft hij met behulp van foto's een indruk. Hierbij worden de naam van de plant en een vindplaats aangegeven in een korte beschrijving.

In het tweede hoofdstuk worden de botanische families van zowel succulente als geofyten in Namaqualand beschreven. Hieraan voorafgaand wordt er weer nader ingegaan op de classificatie en de identificatie van de diverse soorten ingegaan. Hierbij worden vragen als; Wat is een species, subspecies of en variëteit behandeld. De indeling die dan volgt is families en dan de afzonderlijke geslachten binnen die families. Bij nieuwe soorten is er een soort van dagboek met vindplaatsgegevens afgedrukt. Dit zijn kopieën van handgeschreven brieven. Daarna krijgen we de beschrijving van de bekende gebieden die rijk aan succulente planten zijn. Grappig is het hoofdstuk waarin foto's getoond worden van planten die bijna in elkaar gegroeid zijn.

Ook komen onderwerpen als bestuiving en het uitsterven van de bestuivers aan bod. In het laatste gedeelte van het boek komen veel onderwerpen aan bod met betrekking tot het behoud van de planten. Voor liefhebbers van deze planten is het boek zeer aan te raden.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de ruilavond op donderdag 10 oktober 2019. Succulenta wordt koninklijk, de aanvraag is de deur uit. Voor de ruilavond zijn weer verschillende planten meege-
nomen. De meesten veranderen van eigenaar. Er zitten toch altijd weer leuke exemplaren tussen.

Verder is er veel gepraat en zijn er ervaringen uitgewisseld. Zo'n praatavond wordt toch altijd gewaardeerd en is erg gezellig. In november kunnen we verder kletsen want dan wordt de foto- en praatavond gehouden met een hapje en een drankje. Dit omdat Henk in

november met vakantie is en we dan moeilijk de beamer kunnen gebruiken. We hebben ook het programma voor 2020 ongeveer rond. Willen jullie er over nadenken of we het reisje op 23 of 30 mei gaan houden? Verder is er deze keer weinig te melden dus tot de volgende keer.

Annie

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 13 december 2019
in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.
Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Invulling door eigen leden.
3. Rondvraag.
4. Sluiting.

Op donderdag 14 november is de foto- en praatavond.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2019

10 Januari	Jaarvergadering +Henk Viscaal lezing Chili 2017
14 Februari	Trudy over tuinen in Engeland.
14 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
11 April	Praktijkavond zaaien. Voorbereiding Lenteweekend.
4/5 Mei	Lenteweekend.
9 Mei	Lezing Geert Bourgonje.
13 Juni	Tuinbezoek Annie Heijnen
15 Juni	Cactusreisje.
11 Juli	Tuinbezoek Henk Viscaal.
1 Augustus	Vakantie.
12 September	Gert Ubink lezing.
10 Oktober	Ruilavond.
14 November	Praat / Spel ? Fotoavond.
12 December	Verzorgd door eigen leden.

OPEN DAG

ZATERDAG 6 JUNI 2020

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	148
Fotogalerij	149
Een dagje Mexico	150
Puzzel	154
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	156
Steengoed	158
Met een boekje in een hoekje	160
Onder ons gezegd	161
Agenda	162